

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoZm/77/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113212247
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Ondrišová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1113212247.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Ondrišovej a členov senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a Mgr. Štefana Zelenáka v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o., Politických väzňů 1272/21, Nové Město, Praha, IČO: 26 429 705, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Gr? sslingova 4, Bratislava, proti žalovanému N. N., Q.. XX.X.XXXX, I.. XX. G. XXXX/XX, U., o zaplatenie 1 200,13 EUR s príslušenstvom a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č. k. 11C/188/2013-105 zo dňa 3.2.2016, jednohlasne takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I v Bratislave č. k. 11C/188/2013-105 zo dňa 3.2.2016 v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že konanie v časti zmenkových úrokov vo výške 0,19 % denne zo sumy 1 200,13 EUR od 1.5.2010 do zaplatenia zastavil, vo zvyšku návrh na začatie konania zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa návrhom na začatie konania domáhal od žalovaného zaplatenia zmenkovej sumy 1 200,13 EUR spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy od 1.5.2010 do zaplatenia a úrokom vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy od 3.8.2010 do zaplatenia, zmenkovej odmeny v sume 4,- EUR a náhrady trov konania. Návrh podal na vyplnenom tlačive A podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobca uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 9.11.2009 na zmenkovú sumu 1 200,13 EUR a zaviazal sa aj na zaplatenie vyššie uvedeného zmenkového úroku. Žalobca žalovanému zmenku predložil, ale ten zmenkovú sumu ani zmenkové úroky nezaplatil. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrená doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca podaním zo dňa 16.12.2015 vzal návrh na začatie konania späť v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne a v konaní si tak ďalej uplatňoval zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne zo zmenkovej sumy, na základe čoho súd konanie v tejto časti zastavil.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že vo veci konal v zmysle Nariadenia č. 861/2007, nakoľko žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom v Českej republike a žalovaný je fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky (oba členské štáty EÚ) a zmenka, z ktorej si žalobca uplatnil svoje právo bola vystavená na území SR, kde je určené aj platobné miesto. Súd uviedol, že v zmysle čl. 19 Nariadenia č. 861/2007 je rozhodným právom v tomto konaní právo SR. V súlade s čl. 7 nariadenia však rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože to vzhľadom na skutkový stav nepovažoval za potrebné. Preto sa oboznámil s listinnými dôkazmi a uviedol, že predmetný spor svojou pôvodnou podstatou nie je sporom cezhraničným, ale podmienku cezhraničnosti splnil až postúpením pohľadávky zo zmenky, ktorou sa má zabezpečiť spotrebiteľský úver poskytnutý slovenskou právnickou osobou,

spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o., žalovanému. S poukazom na príslušné ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový (najmä § 33 ods. 1 a 2 a § 34 ods. 1) súd uviedol, že na základe preskúmania zmenky z hľadiska jej splatnosti zistil, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu neurčitosti. Tento neurčitý údaj má byť spôsobený zápsmi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím na túto zmenku pri predložení na rad“ je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená splatnosť na určitý čas a súd nemohol považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., pretože vzbudzuje pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. V tejto súvislosti súd poukázal aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo 59/2010 zo dňa 26.1.2011. Ako ďalší dôvod zamietnutia žaloby súd uviedol, že zmenkou sa zabezpečoval spotrebiteľský úver, ktorý poskytol žalovanému právny predchodca žalobcu. Konkrétnu špecifikáciu spotrebiteľského úveru a ani jeho účel však žalobca súdu nepreukázal, hoci ho na to súd vyzval. Preto podľa súdu platí prezumpcia, že nárok zo zmenky vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, v súvislosti s čím poukázal na § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vystavenia zmenky. Súd dospel k záveru, že žalobca, resp. jeho právny predchodca, zabezpečoval spotrebiteľský úver zmenkou v čase, keď to uvedené ustanovenie vylučovalo, pričom takýto právny úkon obchádza zákon a je tak absolútne neplatný. O trovách konania v zastavenej časti súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a čl. 16 Nariadenia č. 861/2007 a o trovách konania v zamietajúcej časti rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a čl. 16 Nariadenia č. 861/2007.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, f/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Táto prekvapivosť podľa žalobcu vyplýva jednak z toho, že žalovaný uplatnený nárok nepoprel, ale najmä z toho, že rozhodnutie je v rozpore s konštantnou judikatúrou NS SR. Žalobca zastával názor, že posudzovaný údaj splatnosti zmenky logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vistazmenky na platenie v súlade s § 34 ods. 1 zmenkového a šekového zákona, v zmysle ktorého môže byť jednoročné obdobie, počas ktorého má byť zmenka predložená na platenie predĺžené, čo sa stalo aj v tomto prípade. V tomto smere sa teda žalobca nestotožnil so záverom súdu, nakoľko údaj „zaplatím za zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o dva rozličné údaje s rôznym významom z pohľadu zmenkového, a to že prvý z nich určuje údaj o zročnosti zmenky (podľa neho zmenku charakterizujeme, v tomto prípade ide o vistazmenku) a druhý údaj nie je ďalším údajom splatnosti, ale určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. K uvedenému žalobca zdôraznil, že súd nemôže argumentovať poukázaním na rozsudok NS SR sp. zn. 1Obdo 59/2010 zo dňa 26.1.2011, nakoľko ide o celkom inú skutkovú situáciu. Záver súdu je tak podľa žalobcu nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyššie uvedený názor žalobca podporil aj s poukazom na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4CoZm/3/2014 zo dňa 13.6.2014. Žalobca taktiež zdôraznil, že nesprávnym je aj záver súdu, že žalobca, resp. jeho právny predchodca, zabezpečoval spotrebiteľský úver zmenkou v čase, keď to § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch vylučoval, pričom takýto právny úkon obchádza zákon a je tak absolútne neplatný. Na spochybnenie tohto záveru súdu žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci. Z uvedeného rozhodnutia okrem iného vyplýva aj to, že podľa zmenkového a šekového zákona je súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, ak by žalovaný ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi zmenky námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu, alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by musel v konaní aj preukázať. Na základe tejto argumentácie žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 61,41 EUR za podané odvolanie a 8,58 EUR bez DPH ako režijný paušál.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Podľa § 470 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona,

nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

7. Odvolací súd v zmysle prejednal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 až 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch zmenku možno vystaviť na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň.

Podľa § 34 ods. 1 cit. zákona zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roka od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 cit. zákona kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy. V konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

9. Odvolací súd po prejednaní veci zistil, že žalobca k návrhu na uplatnenie pohľadávky predložil zmenku vystavenú žalovaným v Bratislave dňa 9.11.2009 na sumu 1 200,13 EUR, v ktorej vystaviteľ prehlásil, že zaplatí za túto zmenku pri jej predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava uvedenú zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25% denne od 1.5.2010. Ďalej je na zmenke uvedené: splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky je údaj o jej indosovaní na rad CD Consulting, s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705. S poukazom na citované ustanovenia zmenkového a šekového zákona odvolací súd dospel k záveru, že údaje na zmenke, ktorá je vistazmenkou, nie sú rozporné a preto nespôsobujú jej absolútnu neplatnosť. V súlade s názorom žalobcu, uvedeného v odvolaní i odvolací súd zastáva názor, že prvý údaj, že za zmenku vystaviteľ zaplatí pri predložení na rad zmenkovú sumu, identifikuje túto zmenku ako vistazmenku a ďalší údaj, že sa má zmenka na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia uvádza lehotu, ktorá je na základe § 34 ods. 1 zmenkového a šekového zákona, predĺžená z jedného roka na štyri. Teda nejde o dva rôzne údaje o splatnosti zmenky, ale len o spresnenie obdobia, v rámci ktorého môže byť

zmenka predložená na platenie. Rovnako odvolací súd stotožňujúc sa s názorom žalobcu považuje za nesprávny aj záver súdu o zamietnutí návrhu z dôvodu, že zmenkou sa zabezpečoval spotrebiteľský úver, ktorý žalovanému poskytol právny predchodca žalobcu. S poukazom na cit. § 17 zmenkového a šekového zákona odvolací súd zdôrazňuje, že zmenkový záväzok je abstraktným záväzkom, t. j. celkom oddeleným od záväzkových vzťahov, ktoré viedli k vzniku zmenky. Posudzovanie základného vzťahu, tak ako k tomu v tomto prípade došlo zo strany súdu prvej inštancie, by malo význam len vtedy, ak by žalovaný ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi zmenky (žalobcovi) námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu, alebo by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však žalovaný musel v konaní aj náležite preukázať. Žalovaný však žalobcom uplatnený nárok nepoprel, a preto postup súdu v tomto smere nebol dôvodný.

10. V ďalšom konaní bude tak povinnosťou súdu prvej inštancie vec opätovne prejednať v súlade s uvedeným názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého je nárok uplatnený žalobcom dôvodný, nakoľko predložená zmenka je platná.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ zrušil a vec v zmysle § 391 C.s.p. vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné.